

Møteinnkalling

Utval:	Fellesnemnda-AU
Møtestad:	Fylkesutvalsalen, 3. etasje, Fylkeshuset i Bergen
Dato:	24.04.2018
Tid:	13:00Kl. 13.00 – 15.00

Program

- Kl. 13.00 – 13.30 Fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen. Innleiing/orientering om prosessen det er lagt opp til ved Per Morten Ekerhovd, fylkesdirektør for kultur i Hordaland fylkeskommune.
- Kl. 13.30 – 14.00 Sakshandsaming av vedtakssak:
- Kl. 14.00 – 14.30 Fylkesvåpen – nedsetting av fagkomité og justert framdriftsplan
Referatsaker (skriv og meldingar):
1. Politisk organisering – diskusjonsgrunnlag og vidare prosess.
- Kl.14.30 – 15.00 Open debatt

Roald Stenseide (FRP) har forfall til dette møtet – Tom Sverre Tomren (MDG) er kalla inn.

Dersom nokon av utvalet sine medlemmer ikkje kan møta og må melda forfall, vert dei bedne om å gjere dette snarast ved å fylle ut skjemaet på www.hordaland.no/forfall eller sende melding til folkevalde@hfk.no.

Innkallinga gjeld valde medlemer i Fellesnemnda-AU. Ved eventuelt forfall frå faste medlemer vil varamedlemer bli kalla inn særskilt.

Anne Gine Hestetun
utvalsleiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 9/18	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
PS 10/18	Godkjenning av møtebok 29.01.18		
PS 11/18	Ymse		
PS 12/18	Fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen - framdrift og nedsetting av fagkomité	2015/1434	
PS 13/18	Referatsaker (skriv og meldingar)		
RS 1/18	Politisk organisering - drøftingsnotat for hovudutvalsstruktur i ny fylkeskommune	2015/1434	

PS 9/18 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

PS 10/18 Godkjenning av møtebok 29.01.18

PS 11/18 Ymse

Saksframlegg

Saksbehandlar: Thorbjørn Aarethun, Fylkesrådmannen, Hordaland
Saksbehandlar: Ole Inge Gjerald, Fylkesrådmannen, Sogn og Fjordane
Sak nr.: 2015/1434-611

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fellesnemnda-AU	12/18	24.04.2018

Fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen - framdrift og nedsetting av fagkomité

1. Samandrag

Fylkesrådmennene legg med dette fram sak med tilråding av fagkomité. Det vert også gjort greie for arbeidet som er utført til no, og korleis prosjektet skal førast fram til vedtak av nytt fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen.

Fylkesrådmennene rår arbeidsutvalet (FN-AU) til å gjere slikt vedtak:

1. For vidare arbeid med nytt fylkesvåpen vedtek arbeidsutvalet følgjande fagkomité/jury:

Janne Leithe	Direktør, Sogn og Fjordane Kunstmuseum
Jørn Øyrehagen Sunde	Professor, rettshistorikar/heraldikk, Universitetet i Bergen
Ashley Booth	Professor, visuell kommunikasjon, KMD ved UiB
Oddmund Løkensgard Hoel	Førsteamanuensis, språkhistorikar, Høgskulen på Vestlandet
Geir Atle Ersland	Professor, historikar, UNESCO chair, Universitetet i Bergen

2. Arbeidsutvalet vedtek *mandat for fagkomitéen* i tråd med saksutgreiinga.
3. Arbeidsutvalet ber fylkesrådmannen legge fram opplegg for designkonkurranse av nytt fylkesvåpen til arbeidsutvalet sitt møte 15.juni 2018.

Vedlegg:

SAKSFRAMSTILLING

1. Bakgrunn for saka

Fellesnemnda vedtok følgjande i 18.12.2017 i sak PS 7/17 *Fylkesvåpen – utforming og fastsetjing*:

«

1. *Fellesnemnda gjev arbeidsutvalet (FN-AU) mandat til å arbeide vidare med forslag til fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen i samarbeid med fylkesrådmennene/prosjektleiing.*
2. *Arbeidsutvalet legg fram forslag til vedtak av nytt fylkesvåpen i fellesnemnda 3. kvartal 2018.»*

Arbeidsutvalet til fellesnemnda (FN-AU) la i møte 29.januar 2018 dette til grunn for sak PS 4/18 *Fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen – prosess og framdrift* og gjorde følgjande vedtak:

«Arbeidsutvalet ber fylkesrådmennene starte opp prosessen knytt til utforming og val av nytt fylkesvåpen, slik dette vert skissert i saksframlegget.»

Fylkesrådmennene legg med dette fram sak som gjer greie for arbeidet som er utført til no, og korleis prosjektet skal førast fram til vedtak av nytt fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen.

2. Organiseringa av prosjektet

Arbeidsutvalet vedtok denne prosjektorganisering i PS 4/18:

Prosjekteigar	Fellesnemnda
Prosjektstyringsgruppe	Arbeidsutvalet til Fellesnemnda (FN-AU)
Prosjektleiing	Fylkesrådmennene/prosjektleiing
Prosjektgruppe	Representantar frå dei to fylkesrådmennene
Fagkomité/jury	Ein fagkomité/jury med kompetanse innan kunst, historie, heraldikk og kommunikasjon vurderer og tilrår val av alternativ. Samansetjing av denne fagkomiteen vert lagt fram som eiga sak for FN-AU innan 2. kvartal 2018.

Fylkesrådmennene har sett saman ei prosjektgruppe med følgjande representantar:

Arlen Synnøve Bidne	Sogn og Fjordane fylkeskommune
Ole Vegard Skauge	Hordaland fylkeskommune (koordinator)
Ingvild Ramstad	Sogn og Fjordane fylkeskommune
Gro Sivertsen	Hordaland fylkeskommune

Prosjektgruppa har kompetanse på kunst, kulturhistorie, kommunikasjon og visuell utforming.

3. Prosjektplan

Arbeidsutvalet vedtok 29.januar 2018 prosjektplan med følgjande prosjektfasar:

Etablering av prosjektgruppe
Symboltilfang
Open innspelsprosess
Designkonkurranse
Innstilling og vedtak

Prosjektet har ei stram tidsramme, innanfor følgjande prosjektplan:

<i>Eablering av prosjektgruppe</i>	ligg føre
<i>Symboltilfang</i> Prosjektgruppa vurderer historiske motiv, samtidsmotiv, landskapstema som sameinande symbol for forslag til motiv i open innspelsprosess.	ligg føre
<i>Nedsetting av fagkomité</i> Prosjektgruppa legg fram innstilling til fagkomité for arbeidsutvalet til møte i 2.kvartal, i tråd med kompetansekrava som vart vedtekne av arbeidsutvalet 29.januar 2018.	til vedtak
<i>Open innspelsprosess</i> Brei prosess, der alle innbyggjarane vert invitert til å gje innspel til våpenmotiv (i samarbeid med regionalt dekkande media, som NRK Vestlandsrevyen, Bergens Tidende m.m.).	april - juni 2018
<i>Førearbeid til designkonkurransen</i> Faggruppa vurderer alternative forslag til motiv for nytt fylkesvåpen. Fylkesrådmannen legg fram alternativa og reglar for designkonkurransen i arbeidsutvalet sitt møte 15.juni 2018.	april – sep. 2018
<i>Designkonkurransen</i> Innspel til motiv som kjem inn i den opne prosessen vert vidareførte til inspirasjon i designkonkurransen. Forutan utforming av motiv må farge og metall veljast. Designbyråa tek ansvar for at relevant kompetanse vert nytta.	juni – sep. 2018
<i>Innstilling og vedtak</i> Fagkomiteen/juryen si tilråding blir lagt fram for styringsgruppa (FN-AU) som tilrår vidare til fellesnemnda. Fellesnemnda si tilråding vert lagt fram for fylkestinga for endeleg vedtak og fastsetjing av fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen.	Sep. – des. 2018

4. Prosjektfasane

Det vert lagt opp til at å forankre kvar prosjektfase i arbeidsutvalet. For dei komande prosjektfasane vert det skissert opplegg for *Nedsetting av fagkomité* i 3.2, og for *Open innspelsprosess* i 3.3.

4.1 Symboltilfang

Offentlege våpenskjold i Noreg er ein del av fagfeltet heraldikk, som har ein tradisjon som går langt tilbake. I Skandinavia vart det ut over 1900-talet utvikla ei eiga retning, med klare, abstrakte våpenskjold for kommunar og fylkeskommunar. Motiva som nyttast på våpenskjold i Noreg kan delast inn i nokre hovudgrupper: motiv frå natur og landskap, motiv frå kultur og historie, og motiv frå daglegliv/anna. Prosjektgruppa har gjort vurdering av motivgruppene, for å identifisere sameinande symbol for forslag til motiv i den opne innspelsprosessen. Det er laga retningsliner for innspelsprosessen, faktaark om det nye fylket, og utdjupande fagnotat om heraldikk og motivtradisjonar. Dette skal vere til hjelp for dei som vil kome med forslag i innspelsprosessen.

4.2 Nedsetting av fagkomité

Arbeidsutvalet konkretiserte krav til fagkomiteen sin kompetanse i sitt vedtak av 29.januar 2018. Fylkesrådmannen legg også vekt på at dei to fylka skal vere nokså jamt representerte, og at kjønnsbalanse og variasjon i alder er vurdert.

Fylkesrådmannen tilrår følgjande personar i fagkomiteen:

Janne Leithe, direktør ved Sogn og Fjordane Kunstmuseum. Mastergrad i Kunst og kulturvitenskap med masteroppgåva «*Temporære strategiar – kunst i det offentlege rom*». Ho har tidlegare arbeid ved Henie Onstad Kunstsenter, Stenersenmuseet og Stavanger kunstmuseum. I 2012 gav ho ut boka «*Else Marie Jakobsen. Levd liv, vevd liv*».

Jørn Øyrehagen Sunde, jurist og rettshistorikar med heraldisk kompetanse. Skreiv avhandling om framveksten av juridisk metode i dansknorsk rett på 1700-tallet. Professor ved Universitetet i Bergen og professor II ved senter for mellomalderstudie. Sunde har skriva innføringsbok i rettshistorie, *Speculum legale – rettsspegele*, og forska på rettskulturell utvikling frå mellomalderretten til 1700-tallsrett i Danmark-Noreg.

Ashley Booth, professor i visuell kommunikasjon ved Høgskulen for Kunst, Musikk og Design i Bergen. Utdanna ved Bradford Technical college, Y.H.C.F.E grafisk design, Bradford Art College og Leeds Metropolitan University. Ashley har lang erfaring som grafisk designer i Norge, m.a. som art director i A-magasinet, og som leiar for avdeling for grafisk design i LOOC, som utvikla den visuelle profilen for Lillehammer'94.

Oddmund Løkensgard Hoel, førsteamanuensis ved Høgskulen på Vestlandet, med ph.d. i Historie ved NTNU. Forskings- og interessefelt er nyare språkhistorie, kulturhistorie, politisk historie, lokal og regional historie, nasjonalisme, modernisering, historiebruk og historiedidaktikk. Han har utgitt ei rekkje publikasjonar, mellom anna «*Soga om Sogn og Fjordane III. Fjordfylket på nye vegar, 1875-1945*» i 2017.

Geir Atle Erslund, professor, *UNESCO-chair on Sustainable Heritage and Environmental Management – Nature and Culture*, ved institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap, Universitetet i Bergen. Tilknytt forskargruppe i mellomalderstudiar. Har skriva eller vore medforfattar i ei lang rekkje publikasjonar og fagbøker, m.a. *Vestlandets historie*, og *Norsk forsvarshistorie – krigsmakt og kongemakt*.

Fylkesrådmannen meiner fagkomitéen har brei og tilstrekkeleg kompetanse og er godt eigna til å kome med forslag til motiv for nytt fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen.

Det vart lagt opp til følgjande mandat for fagkomitéen:

1. Gruppa konstituerer seg sjølv og vel leiar.
2. Fagkomitéen skal leggja fram eitt eller fleire motivforslag frå kvar av motivgruppene: natur og landskap, kultur og historie, samtid/ anna motiv, til designkonkurranse. Forslaga skal ha skildring i ei setning (blasonering), og kan vere skisserte. Forslaga skal grunngjevast. Det må gjerast legalitetskontroll av forslaga. Til grunn for framlegging av forslag kan fagkomiteen sjå til den opne innspelsprosessen.
3. Fagkomitéen skal få utført designkonkurranse, med deltaking frå minst 3 designbyrå. Fagkomiteen skal leggja fram *reglar for designkonkurransen*. Designbyråa skal utforme 1 forslag for kvart av alternativa fagkomitéen har lagt fram. Designbyråa kan i tillegg utforme eitt eige forslag, med skildring i ei setning (blasonering) og grunngjeving.
4. Fagkomitéen skal rangere konkurransebidraga med skriftleg grunngjeving, og tilrå nytt fylkesvåpen.
5. Fagkomitéen vert godtgjort etter *Reglement for godtgjersle for folkevalde i Hordaland fylkeskommune*.

Fagkomitéen har sekretariatet Arlen Synnøve Bidne (Sogn og Fjordane fylkeskommune, og Ole Vegard Skauge (Hordaland fylkeskommune).

4.3 Open innspelsprosess

Ei målsetting for denne prosjektfasen er å skape engasjement, medverknad og kjensle av identitet blant innbyggjarane i heile det nye fylket, i prosessen med å finne fram til nytt fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen.

Det vert lagt opp til fagleg rettleiing i innspelsprosessen for å auke sjansane for å få kvalitativt gode innspel som kan bli med vidare inn i designkonkurransen. Det vert lagt opp til enkle køyrereglar til korleis innsending skal skje, og kva som skal være med i eit innspel, jf. *retningsliner for open innspelsprosess*. Desse vert lagt ut på innsendingsportalen, saman med eit faktaskriv om det nye fylket, og ei rettleiing om heraldikk, motiv og fylkesvåpen.

Det vart lagt opp til følgjande retningsliner for open innspelsprosess:

1. Det skal lagast eit nytt fylkesvåpen for den nye fylkeskommunen, og ikkje ein kombinasjon av dei gamle.
2. Motivet må vere samlande og representere den nye fylkeskommunen på ein god måte.
3. Motivet må være lett gjenkjenneleg. Våpenet bør vere enkelt å kjenne att i fart i trafikken, på avstand og i lite format.
4. Det bør nyttast få fargar og motiv. Helst kun ein farge, eitt motiv og eitt metall.
5. Farge bør vere rein og klar utan nyansar og sjatteringar.
6. Motivet bør fylle skjoldflata godt, være forenkla og utan for mykje detaljer.
7. Motivet skal fremstillast i rein flateteikning, utan bruk av perspektiv og skyggelegging.
8. Det kan også leverast inn forslag som kun er tekst.
9. Forslaga må være levert innan 1.juni 2018.

Eit utval gode innspel, som fell innanfor hovudmotivgruppene natur og landskap, kultur og historie, og daglegliv/anna, vert teke med vidare til inspirasjon i designkonkurransen.

4.4 Førearbeid til designkonkurransen

Fagkomitéen arbeider før og etter designkonkurransen. Fagkomitéen foreslår alternativ til motiv, innafor dei ulike motivgruppene, for nytt fylkesvåpen. Desse forslaga vert lagt fram for vedtak i arbeidsutvalet i møte 15.juni 2018, saman med konkurransereglar for designprosessen. I dette arbeidet vert forslaga i den opne innspelsprosessen gjennomgått av fagkomitéen. Gode innspel vert premierte, og vert tekne med vidare til inspirasjon i designkonkurransen.

Etter designkonkurransen vil fagkomitéen gjere konkret vurdering og rangering av alle forslaga, med grunngjevingar. Ei innstilling vert lagt fram for arbeidsgruppa, der alle alternativa er tekne med.

4.5 Designkonkurransen

Fagkomitéen legg fram eitt eller fleire forslag for kvar av motivgruppene natur og landskap, kultur og historie, og daglegliv/anna til formgjeving i ein designkonkurransen med deltaking frå minst 3 designbyrå. Utvalet av gode innspel frå den opne innspelsprosessen vert lagt ved. Designbyråa skal utforme alle forslag innanfor alle motivgrupper, og kan i tillegg komme med eit eige forslag.

4.6 Innstilling og vedtak

Etter designkonkurransen vert forslaga vurdert av fagkomitéen. Dei ferdige forslaga vert vurdert av fagkomitéen, som skal kome med rangering og grunngjeving. Rangeringa, med alle forslaga i designkonkurransen, leggst fram for handsaming i arbeidsutvalet. Saka går så vidare til fellesnemnda og til slutt til dei to Fylkestinga, som må gjere likt vedtak for at det nye fylkesvåpenet skal være gyldig.

PS 13/18 Referatsaker (skriv og meldingar)

Notat

Dato: 17.04.2018
Arkivsak: 2015/1434-612

Til:	Arbeidsutvalet (FN-AU)
Frå:	Fylkesrådmennene

Politisk organisering - drøftingsnotat for hovudutvalsstruktur i ny fylkeskommune

1. Innleiing

I §7 i reglementet for fellesnemnda heiter det at nemnda skal fastsetje modell for politisk organisering i den nye fylkeskommunen innanfor rammene som er fastlagde i intensjonsplanen. Fellesnemnda vedtok 18.12.17 følgjande i sak PS 06/17:

«Fellesnemnda gjev arbeidsutvalet (FN-AU) mandat til å arbeide vidare med forslag til politisk organisering for den nye fylkeskommunen i samarbeid med fylkesrådmennene/prosjektleiar.

Arbeidsutvalet legg fram forslag til politisk organisering for vedtak i fellesnemnda 2. kvartal 2018.

Fellesnemnda vurderer nærare når det vil vere naudsynt å gjere endringar som følgje av overføring av nye oppgåver til fylkeskommunane.»

Med grunnlag i dette notatet, og for det vidare arbeidet med fastsetting av politisk organisering av den nye fylkeskommunen, ber fylkesrådmennene om at arbeidsutvalet drøftar følgjande tema:

1. Fastsetting av samla politisk organisering i tre fasar, slik notatet legg opp til.
2. Idrettsområdet si faglege kopling til vidaregåande opplæring og kulturfeltet.
3. Tannhelseområdet si innplassering i den politiske strukturen.
4. Nye regionale politikkområde synleggjort i hovudutval for næring.
5. Endringar i høve intensjonsplanen sine føringar og krav til ny handsaming i fylkestinga.
6. Fellesnemnda si handsaming av spørsmålet om politisk organisering 04.05.18.

2. Fastsetting av politisk organisering i tre fasar

Den politiske organiseringa inneheld strukturar og føresetnader som til saman utgjer rammer og føringar for den politiske verksemda. Deler av den politiske organiseringa vil også vere retningsgjevande for den administrative organiseringa i den nye fylkeskommunen. Det vil vere mogleg å vurdere og fastsetje den politiske organiseringa langs tre hovudaksar med tilsvarande framdriftsfasar. Fylkesrådmennene innleier med å her sjå nærare på ei faseinndeling av det vidare arbeidet med politisk organisering.

2.1 Struktur for hovudutval (fase 1)

Fylkestinget og fylkesutvalet er dei øvste fylkespolitiske organa jf. kommunelova kap. 2. I tillegg kan fylkestinget opprette faste hovudutval for fylkeskommunale føremål eller for delar av den fylkeskommunale verksemda. Fylkestinget fastset sjølv området for verksemda til dei faste hovudutvala. Slike hovudutval kan tildelast avgjerdsmynde i alle saker dersom ikkje anna følger av lov. Faste hovudutval for politikktutforming bør i størst mogleg grad reflektere dei prioriterte og mest sentrale fylkeskommunale teneste- og utviklingsområda.

Fylkesrådmennene legg opp til at fellesnemnda sitt første steg no inneber fastsetjing av hovudutvalsstrukturen for den nye fylkeskommunen, og at denne saka vert handsama på fellesnemnda sitt møte 22. juni 2018.

Kommunelova slår i §10 fast at fylkestinget avgjer kva for faste fagutval ein skal ha for fylkeskommunale føremål eller for deler av den fylkeskommunale verksemda. Fylkestinget kan sjølv når som helst omorganisere eller leggje ned faste utval og komitear. Det nye fylkestinget kan såleis gjere endringar i den politiske organiseringa som fellesnemnda no fastset for den nye fylkeskommunen.

2.2 Struktur for underutval, komitear, råd m.m. (fase 2)

Etter at hovudutvalsstrukturen er fastsett, legg fylkesrådmennene opp til at fellesnemnda skal fastsette struktur for underutval, komitear, råd m.m. Fase 2 med forslag til fastsetting av andre politiske organ (underutval, råd m.m.) vert lagt fram fellesnemnda 3. kvartal 2018. Det er ulike typar underutval, som kort kan kategoriserast på følgjande måte;

Lovpålagte organ

Med grunnlag i kommunelova og andre særlover er fylkeskommunane pålagde å opprette følgjande utval og råd:

- Kontrollutval
- Administrasjonsutval
- Råd for funksjonshemma
- Råd for eldre
- Fylkesvalstyre
- Fagskulestyre
- Yrkesopplæringsnemnd
- Klagenemnd - fagskulestyret

Faste underutval

Fylkestinget kan opprette faste underutval til fylkeskommunale føremål eller deler av den fylkeskommunale verksemda. Fylkestinget fastset sjølv området for verksemda til dei faste underutvala, og kan tildele avgjerdsmynde i saker dersom ikkje anna følger av lov. Døme på slike faste underutval er:

- Finansutval
- Planutval
- Trafikksikringsutval

Mellombelse komitear

Fylkestinget kan sjølv opprette mellombelse komitear til førebuande handsaming av saker, eller som saksførebuande organ for fylkestinget.

2.3 Reglement for politiske organ og godtgjersle til folkevalde/politisk verksemd (fase 3)

Etter at den samla strukturen for dei faste politiske utvala, råd m.m. er fastlagt, legg fylkesrådmennene opp til at det skal utarbeidast reglement for dei politiske utvala, råd m.m. som set rammer for samansetjing, mandat og mynde til å ta avgjerd på vegne av fylkeskommunen. Reglementet regulerer såleis kor mange folkevalde som skal vere representerte i dei ulike organa, og om enkelte organ skal ha særskilte fullmakter og avgjerdsmynde på vegne av fylkestinget.

Reglement for godtgjersle har som føremål å sikre folkevalde kompensasjon for sin arbeidsinnsats, erstatning for tapt arbeidsforteneste og dekking av reelle utgifter i samband med utøving av vervet, jf. kommunelova §§ 41 og 42. Fase 3 med reglement for dei politiske organa og godtgjersle til folkevalde/politisk verksemd vert utarbeidd og lagt fram for fellesnemnda 4. kvartal 2018.

3. Eksisterande hovudutvalsstruktur i Sogn og Fjordane og Hordaland

Fellesnemnda gjennomførte ein første arbeidsverkstad knytt til temaet framtidig politisk organisering under nemnda sitt møte i Leikanger 08.03.18. Fylkesrådmennene fekk i den påfølgjande drøftinga i plenum i oppgåve å klargjere dagens politiske organisering i dei to fylkeskommunane.

3.1 Hovudutvalsstruktur i Sogn og Fjordane

Sogn og Fjordane fylkeskommune vert styrt etter formannskapsprinsippet.

- Fylkestinget har 31 medlemmer.
- Fylkesutvalet har 9 medlemmer.
- Fylkeskommunen har tre hovudutval, kvart med ni medlemmer:
 - Hovudutval for samferdsle
 - Hovudutval for opplæring
 - Hovudutval for næring og kultur
- Kontrollutvalet har fem medlemmer.

Hovudutvala har ansvaret for å ta initiativ og vere ein pådrivar for politikktutforminga innan ansvarsområde som fell naturleg inn under utvala sine saksfelt. Utvala ivaretek oppfølging av regionale planar, kommunale planar, samt statlege planar, ordningar og tiltak. Utvala har også ansvaret for å utforme mål for sine ansvarsområde og prioriteringar innanfor eigne tenestetilbod.

Tilråding til fylkesutvalet i planleggings- og økonomisaker, som m.a. årsbudsjett og økonomiplan vert gjort i dei respektive utvala. Utvala fordeler tilskots- og stønadsmidlar, og deler ut ei rekkje prisar innan sine fagfelt. I samsvar med delegasjonsreglementet, har hovudutvala også vedtaksrett i sektorplansaker, kan gje sjølvstendige fråsegner innan sine saksfelt, og kan gjere endelege vedtak i enkeltsaker.

3.2 Hovudutvalsstruktur i Hordaland

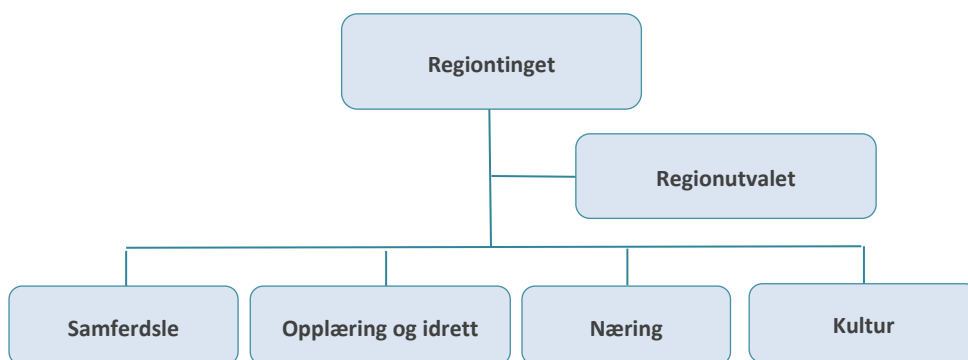
Også Hordaland fylkeskommune vert styrt etter formannskapsprinsippet.

- Fylkestinget har 57 medlemmer.
- Fylkesutvalet har 15 medlemmer.
- Fylkeskommunen har tre hovudutval:
 - Hovudutval for kultur, idrett og regional utvikling
 - Hovudutval for miljø og samferdsle
 - Hovudutval for opplæring og helse
- Kontrollutvalet har fem medlemmer.

Hovudutvala har, på same måten som i Sogn og Fjordane, ansvaret for å ta initiativ og vere ein pådrivar for politikktutforminga innan sine ansvarsområde, og ivareta oppfølging av regional plan, kommunale planar, samt statlege planar, ordningar og tiltak. Utvala har også ansvaret for å utforme mål for sine ansvarsområde og prioriteringar innanfor tenestetilbodet. Tilråding til fylkesutvalet i planleggings- og økonomisaker som mellom anna årsbudsjett og økonomiplan vert gjort i dei respektive utvala. Utvala fordeler tilskots- og stønadsmidlar, og deler ut ei rekkje prisar innan sine fagfelt. I samsvar med delegasjonsreglementet for Hordaland fylkeskommune, har utval også vedtaksrett i plansaker, kan gje sjølvstendige fråsegner innan sine saksfelt, og kan gjere endelege vedtak i enkeltsaker.

4. Hovudutvalsstruktur i den nye fylkeskommunen

Den politiske organiseringa som er vedteken gjennom intensjonsplanen for samanslåing av Sogn og Fjordane og Hordaland inneber eit fylkesting (regionting), eit fylkesutval (regionutval) og fire hovudutval (grunnstruktur):

Fellesnemnda har fått i oppgåve å fastsetje den politiske organiseringa innanfor desse rammene, herunder kontrollutval og administrasjonsutval. I denne vurderinga skal også tannhelsetenesta og alle nye oppgåver til det regionale folkevalde nivået vurderast/innplasserast.

Arbeidsutvalet til fellesnemnda har fått i oppgåve å legge fram eit forslag til politisk organisering av den nye fylkeskommunen til fellesnemnda. Arbeidsutvalet har opna opp for å vurdere om idrettsområdet bør leggest til hovudutval for kultur eller til hovudutval for opplæring, slik intensjonsplanen legg opp til.

4.1 Samfunnsutviklarrolla og legitimitet – tilrettelegging gjennom politisk organisering

Fylkeskommunane har ansvaret for viktige regionale teneste- og utviklingsoppgåver med betydning for andre aktørar og ulike delar av den regionale og lokale samfunnsutviklinga. Dei regionale teneste- og utviklingsoppgåvene definerer fylkeskommunen si samfunnsutviklarrolle i samspel med kommunar, regional, stat, næringsliv, frivillige organisasjonar, universitet og høgskular. Ei viktig grunngeving for å etablere eit sterkare regionalt folkevalt nivå har nettopp vore å sikre større heilskapstenking rundt regional samfunnsutvikling, og samfunnsutvikling generelt. I kva grad fylkeskommunen lukkast med å utøve denne rolla, kan vurderast langs tre hovuddimensjonar:

1. Fylkeskommunen si evne til å gje strategisk retning til samfunnsutviklinga, tilpassa regionale og lokale føresetnader.

2. Fylkeskommunen si evne til å mobilisere næringsliv, frivillige organisasjonar, kulturliv m.m. med ressursar til å drive fram samfunnsutviklinga.
3. Fylkeskommunen si evne til å samordne og koordinere offentleg innsats og verkemiddelbruk.

Samordning mellom ulike ansvarsområde, oppgåver og verkemidlar internt i fylkeskommunen er ein viktig føresetnad for å ivareta samfunnsutviklarrolla. Fylkeskommunane må både på administrativ og politisk side evne å sjå dei ulike politikkområda i samanheng for å kunne gje ei tydeleg retning for samfunnsutviklinga – og ikkje minst for å samordne og koordinere offentleg innsats og verkemiddelbruk.

Fylkesrådmennene meiner fylkesutvalet vil ha eit særleg politisk ansvar for koordinering og samordning på tvers av sektorar og ansvarsområde. Likevel må også hovudutvalsstrukturen i størst mogleg grad legge til rette for politikktutforming der ulike ansvarsområde, oppgåver og verkemidlar vert sett i samanheng, og synleggjer fylkeskommunen si samfunnsutviklarrolle. Slike hovudutval for målretta og samordna politikktutforming vil også kunne bidra til å sikre fylkeskommunen sin legitimitet som folkevald nivå blant innbyggjarane og gjere det meir attraktivt å stille til val som fylkestingsrepresentant.

Politikktutforming gjennom m.a. regional planlegging omfattar dei tre hovuddimensjonane ved samfunnsutviklarrolla; å gje strategisk retning til samfunnsutviklinga, å mobilisere privat sektor, kulturliv og lokalsamfunn, og å samordne og koordinere offentleg innsats og verkemiddelbruk. Slik planlegging må også forankrast og kunne føregå i regi av hovudutvala, der ulike politikkområde i størst mogleg grad kan sjåast i samanheng.

I tillegg til drøftinga om idrettsområdet bør samordnast med kulturområdet eller opplæringsområdet, står det att å vurdere om tilsvarande samordning av andre politikkområde også bør synleggjerast innanfor hovudutvalsstrukturen.

4.2 Ny vurdering av idrettsområdet

I intensjonsplanen av 17.01.17 er idrett i den politiske organiseringa lagt til hovudutval for opplæring. Tilsvarande er idrett på administrativ side lagt til opplæringsdirektøren. Fellesnemnda sitt arbeidsutval gjorde 29.01.18 følgjande vedtak i saka om vidare prosess for fastsetjing av politisk organisering:

1. *Fylkesrådmennene legg fram sak om framtidig politisk organisering i Vestlandet fylkeskommune til fellesnemnda 22.06.2018. Saka tek utgangspunkt i den vedtekte intensjonsplanen for samanslåing av Sogn og Fjordane og Hordaland, dagens ansvarsområde og oppgåveportefølje for fylkeskommunane samt Stortinget sitt vedtak knytt til ekspertutvalet si innstilling til nye oppgåver for regionalt folkevalt nivå.*
2. *Fellesnemnda sitt arbeidsutval ber om at det i saka vert gjort ei nærare vurdering av om idrettsområdet bør innplasserast i hovudutval for kultur, eller om dette bør liggje til hovudutval for opplæring slik intensjonsplanen legg opp til.*
3. *Politisk organisering vert fastsett før fylkesrådmennene/prosjektleiar endeleg fastset den administrative organiseringa i Vestlandet fylkeskommune.»*

Ei samanstilling av samordningsgevinstar mellom ulike politikkområde, kan danne grunnlag for ei drøfting av om idrettsområdet bør inngå i ein hovudutvalsstruktur saman med opplærings- eller kulturområdet.

Idrettsområdet er i dag ein integrert del av arbeidet i kultursektorane i dei to fylkeskommunane, der dei politiske sakene på området vert handsama i same hovudutval som kultursaker. Koplinga mellom kultur og idrett finn vi også i dei andre fylkeskommunane og i statsapparatet. I kommunane kan dette variere noko. Idrett

er ein del av det utvida kulturomgrepet, der samhandlinga mellom det offentlege og frivillig sektor/sivilsamfunnet har stått sterkt både i høve til tiltak på idrettsområdet og kulturområdet.

Innanfor idrettsområdet definerer friluftsløva m.a. fylkeskommunane sine oppgåver i høve til å fremje allmenne friluftsløvsinteresser. Fylkeskommunen har også eit tildelt ansvar for å fordele spelemidlane for bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Fylkeskommunen yter tenester og støtte i form av tilskot til idrettsorganisasjonar, prosjekt, arrangement osv., søknad om spelemidlar til idrettsanlegg i kommunane og tilskot til friluftstiltak.

Dei viktigaste samarbeidspartane knytt til idrettsområdet er frivillig sektor (primært idrettsorganisasjonane, friluftslivsorganisasjonar, andre barne- og ungdomsorganisasjonar), kommunane, og regional stat. Kommunane si rolle som institusjonseigar (barnehage, skule, omsorgssentra), planmynde for lokale planer og tilretteleggar for frivillig sektor er særskilt viktig for gode samarbeidsløysingar.

Fylkesrådmennene legg stor vekt på at dei nye fylkeskommunane skal ha ei tydelegare samfunnsutviklarrolle samt at den regionale planlegginga skal gjerast meir forpliktande. Tilrettelegging for både organisert og eigenorganisert idrett, fysisk aktivitet, og friluftsliv vil vere viktige oppgåver. Det er i hovudsak eit breidde- og livsløvsperspektiv på det fylkeskommunale arbeidet med idrett og fysisk aktivitet, noko som også korresponderer tett med andre oppgåver innan kulturfeltet. Oppgåvene innanfor idrettsområdet samsvarer i stor grad med oppgåveporteføljen det i dag vert arbeidd med innan kulturområdet: planarbeid, utviklingsarbeid og tilskotsordningar. Idrettsområdet innanfor vidaregåande opplæring er retta inn mot idrettslinjer og spissa/spesialiserte idrettstilbod som t.d. toppidrett. I tillegg vil det og vere ein samheng mellom opplæringsområdet og idrettsområdet i utviklinga av campusprosjekt.

4.3 Tannhelsetenesta

Tannhelsetenesta er eit område som i stor grad er prega av drift og tenesteproduksjon. Tannhelsetenesta i Vestland fylkeskommune vil ha om lag 520 tilsette fordelt på administrativ eining og om lag 65 tannklinikkar. Av desse ligg 45 tannklinikkar i Hordaland og 20 tannklinikkar i Sogn og Fjordane.

Tannhelsetenesta har ansvar for desse gruppene:

- Barn og unge 0–18 år (gr. A)
- Psykisk utviklingshemma i og utanfor institusjon (gr. B)
- Grupper av eldre, langtidssjuke og uføre i institusjon (gr. C1) og heimesjukepleie (gr. C2)
- Ungdom 19–20 år (gr. D)

Tannhelseområdet genererer relativt få løpande politiske saker, men er likevel eit svært viktig fagområde i den fylkeskommunale tenesteytinga. Tannhelseområde utgjør eit relativt stort og desentralisert tenesteapparat, og får slik sett stor politisk merksemd og eit omfattande engasjement frå kommunar og innbyggjarar i prosessar som dreiar seg om endringar i tilbodsstrukturen.

Det kan argumenterast for at politikkkutforming knytt til endringar i tilbodsstrukturen kan leggjast direkte i fylkesutvalet, slik at det ikkje er behov for at tannhelseområdet vert synleggjort eller på anna måte inngår i hovudutvalsstrukturen. Fylkesrådmennene ser likevel at det kan vere relevant å halde ein tydeleg opning for at det kan etablerast eit eige hovudutval på helse- og sosialområdet i fylkeskommunen, alt etter kva som måtte bli vedteke i Stortinget av ekspertutvalet sine framlegg.

4.4 Nye politikkområde i hovudutvalsstrukturen

Hovudutvalsstrukturen i intensjonsplanen syner viktige politikkområde som den nye fylkeskommunen har ansvaret for. Spørsmålet vidare er om det kan tenkast andre politikkområde i denne utvalsstrukturen, som ytterlegare kan medverke til å synleggjere fylkeskommunen som regional samfunnsutviklingsaktør.

4.4.1 Status for nye fylkeskommunale oppgåver og ansvarsområde

I Meld. St. 22 (2015–16) «Nye folkevalde regionar – rolle, struktur og oppgåver» vart det foreslått endringar i oppgåver og ansvar for regionalt folkevalt nivå. I Prop. 84 S (2016-17) «Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå» er desse framlegga vidareutvikla og konkretiserte noko, med utgangspunkt i handsaminga av Meld. St. 22 (2015-16) i Stortinget.

Etter vedtaket i Stortinget 8. juni i år, jf. Prop. 84 S (2016-17) og Innst. 385 S (2016-17), syner tabellen under ei samla oversikt over oppgåver og ansvarsområde som er overførte til regionalt folkevalt nivå, eller som no vert greidde ut med tanke på slik overføring.

Område	Oppgåve/ansvar	Proposisjon 84 S	Innstilling 385 S (2016–17)
Infrastruktur og samferdsle	Sams vegadministrasjon	Regjeringa tek ikkje stilling til ei overføring av sams vegadministrasjon frå stat til fylkeskommunar før ei utgreiing er gjennomført	Stortinget ber likevel regjeringa syte for at regional vegadministrasjon, som har ansvar for planlegging og drift av fylkesvegane, vert overført frå SVV til regionalt folkevalt nivå.
	Løyveforvaltning		Stortinget ber regjeringa fremje forslag om å fornye regelverket for løyve og behovsprøving for persontransport slik at bestemmelsar knytt til dette kan fastsetjast av dei nye fylkeskommunane.
	Tilskot til ikkje-statlege lufthamner	Ordninga vert overført til fylkeskommunane. Midlane vert flytta til rammetilskotet til fylkeskommunane	Ingen merknader til proposisjonen
	Kjøp av innanlandske flyruter	Overføring av ordninga med kjøp av innanlandske flyruter. Ordninga skal ikkje vere lov-pålagd for fylkeskommunane. Midlane vil bli flytta frå Samferdselsdepartementet sitt budsjett til rammetilskotet til fylkeskommunane	Ingen merknader til proposisjonen
	Ansvar for fiskerihamnene.	Overføring av eigarskap og ansvar for forvaltning, drift og vidare utbygging av statlege fiskerihamneanlegg.	Ingen merknader til proposisjonen.

	Ansvar for koordinering og utbygging av mobil- og breibandtenester	Fylkeskommunane bør ta eit koordineringsansvar for utbygging av digital infrastruktur. Oppgåva er ei naturleg forlenging av rolla som regional planstyresmakt og ansvaret for heilskapleg samfunnsutvikling	Ingen merknader til proposisjonen.
Næringsutvikling	Tilpassing av regionale grenser	Overføring av ansvar for utforming og oppfølging av regionale oppdrag til dei nasjonale verkemiddelaktørane for næringsutvikling og forskning. Dei nasjonale verkemiddelaktørane si gjennomføring av regionale oppdrag skal tilpassast dei nye fylkesgrensene.	Ingen merknader til proposisjonen
	Oppgåver frå Innovasjon Noreg		Stortinget ber regjeringa overføre oppgåver knytt til regional næringsutvikling frå Innovasjon Noreg til dei nye regionane.
	Prosjekt om kystskogbruket og føregangsfylke for økologisk landbruk.	Overføring av ansvaret for prosjektet kystskogbruket og prosjektet føregangsfylke for økologisk landbruk.	Ingen merknader til proposisjonen
	Midlar til utgreiings- og tilretteleggingstiltak.	Overføring av ansvaret for forvaltning av midlane til utgreiings- og tilretteleggingstiltak frå fylkesmannen.	Ingen merknader til proposisjonen
Utdanning og kompetanse	Utdanning og kompetanseutvikling	Ansvar for å leggje til rette for samarbeid mellom arbeidsliv og utdannings- og opplæringsaktørar om behov og tilrettelegging for utdanning og kompetanseutvikling.	Ingen merknader til proposisjonen
	Karriererettleiing og karrieresenter	Kunnskapsdepartementet vil greie ut og vurdere forslaga frå NOU 2016:7 som gjeld fylkeskommunal plikt og andre oppgåver knytte til karriererettleiingstenester.	Ingen merknader til proposisjonen

	Styrkt regionalt ansvar for kompetansepolitikk	Vurderingar knytt til offentleg medfinansiering av studie-senter, regionale kurs- og kompetansesenter, kunnskaps-parkar og liknande aktørar som arbeider for tilrettelegging av opplærings- og utdannings-tilbod i tråd med regionale behov.	Ingen merknader til proposisjonen
Kulturområdet	Tilskot	Kulturdepartementet vil overføre tilskota til eit utval av kunst- og kulturinstitusjonar som i dag blir forvalta av Kulturdepartementet og Norsk kulturråd, til fylkeskommunal forvaltning.	Ingen merknader til proposisjonen
Klima- og miljøområdet	Friluftsområde og Skjergardstenesta	Klima- og miljødepartementet vil overføre oppgåver knytt til dei statleg sikra friluftslivs-områda frå fylkesmannen til regionalt folkevalt nivå. Oppgåver knytte til Skjergardstenesta regionalt bør samlast hjå fylkeskommunane.	Ingen merknader til proposisjonen
Klima- og miljøområdet/ kulturfeltet	Kulturminnefeltet	Det skal overførast eit større ansvar i forvaltninga av dei fleste automatisk freda kulturminna. Oppgåvene vil m.a. innebere søknader om dispensasjon etter kulturminne-lova, også i samband med planbehandling. Forvaltning av fartøy, tekniske og industrielle kulturminne og forskriftsfreda kulturhistoriske eigedomar i statleg eller privat eige skal overførast.	Ingen merknader til proposisjonen
Integrerings-området	Integrering	Justis- og beredskapsdept. meiner at det ikkje er grunnlag for å overføre ytterlegare oppgåver eller ansvar på integreringsområdet til regionalt folkevalt nivå.	Stortinget ber regjeringa utarbeide ein plan som konkretiserer kva oppgåver som kan overførast frå IMDi til dei nye fylkeskommunane

Fjellova og Finnmarkslova			Stortinget ber regjeringa greie ut om fjellova bør få same bruk i Nordland og Troms som sør for Nordland. Statskog skal framleis behalde ansvaret for skogressursane. Utgreiinga skal leggje til grunn at gjeldande Finnmarkslov ikkje vert utvida til nye geografiske område.
---------------------------	--	--	--

4.4.2 Forslag til nye politikkområde i hovudutvalsstrukturen

Med grunnlag i status for fylkeskommunale oppgåver og ansvarsområde, kan det tenkast nye område for politikktutforming og politisk verksemd som er aktuelle å synleggjere i ein hovudutvalsstruktur.

Klima og miljø

Det er i dag ikkje sett nasjonale mål for utsleppsreduksjonar for fylkeskommunar. Det er likevel lagt til grunn at fylkeskommunen skal nytte sine virkemiddel aktivt for å bidra til å redusere utslepp av klimagassar. I eit samla klima- og miljøperspektiv vil det også vere aktuelt å trekke inn fylkeskommunen si rolle i høve til planlegging og forvaltning innanfor naturressursområdet.

Samla sett gir dette fylkeskommunen ei viktig rolle med ansvar og ulike oppgåver, der klima- og miljøutfordringane vil vere ein sentrale premiss for framtidig politikktutforming på regionalt folkevald nivå. Fylkesrådmennene ser det som aktuelt å synleggjere deler av dette politikkområdet til det som i intensjonsplanen er nedfelt som hovudutval for næring. På denne måten vil det kunne bli ein tydelegare samanheng mellom miljøkrav og behov for m.a. omstillingstiltak i næringslivet.

Forsking og utvikling

Stortinget har lagt opp til at kvar nye folkevald region skal bli fondsregion for regionale forskingsfond. Forvaltninga av forskingsmidlane skal dermed ikkje lenger svare for strategiar og prioriteringar i fleire fylkeskommunar, slik ordninga er i dag. Det er usikkert korleis forvaltninga av dei regionale forskingsmidlane vil bli lagt opp i den nye regionstrukturen, men det kan bli ei løysing der den politiske styringa og forvaltninga av forskingsmidlane vert overført frå eit fondsstyre til ordinære fylkespolitiske organ. I tillegg har det vore ein vekst i statlege overføringar til dei regionale forskingsfonda dei seinare åra, som kan tyde på at dette er eit område for satsing og vekst framover.

I intensjonsplanen er det lagt opp til å synleggjere næring som eit politikkområde i eit eige hovudutval. Fylkesrådmennene ser det som aktuelt å synleggjere det styrka ansvaret for forskingsbasert innovasjon til dette hovudutvalet. På denne måten kan kunnskap, teknologiutvikling osv. sjåast i samanheng med behovet for utvikling av eksisterande næringsverksemdar og ikkje minst behovet for omstilling til nye næringsvegar.

5. Ekspertutvalet - aktuelle nye oppgåver og konsekvensar for hovudutvalsstrukturen

I Prop. 84 S (2016–17) «Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå» varsla regjeringa at det våren 2017 skulle setjast ned eit ekspertutval som ville få i oppdrag å vurdere ytterlegare oppgåver og ansvar til fylkeskommunane. Ekspertutvalet vart oppnemnt 13.06.17, og leverte si innstilling «Desentralisering av oppgåver frå staten til fylkeskommunane» 01.02.18.

Ekspertutvalet meiner det særleg er tre store politikkområde der fylkeskommunane bør ha oppgåver og handlingsrom til å bygge opp ein sterk og tydeleg regional politikk. Prioriteringane innan desse felta krev tilpassing til ein regional kontekst. Dette er oppgåver knytte til:

- Arealbruk, naturverdiar, miljø/klima og samferdsle.
- Verkemidlar for næringsutvikling og kompetanse.
- Verkemidlar og tenesteoppgåver som er viktige for folk si helse, trivsel og levekår.

Ekspertutvalet har lagt fram ei rekke forlag til statlege oppgåver som bør overførast til regionalt folkevald nivå. Dersom dette vert vedteke og gjennomført, vil det vere grunnlag for å vurdere endringar i hovudutvalsstrukturen. Spesielt vil dette gjelde for nye og meir omfattande oppgåver innanfor helse – og sosialområdet, samt oppgåver innanfor natur- og ressursforvaltning.

6. Oppsummert: Spørsmål til drøfting i arbeidsutvalet (FN-AU) 24.04.18

Med grunnlag i notatet, og for det vidare arbeidet med fastsetting av politisk organisering av den nye fylkeskommunen, ber fylkesrådmennene om at arbeidsutvalet drøftar følgjande spørsmål:

1. Fastsetting av samla politisk organisering i tre fasar?
2. Idrettsområdet saman med hovudutval for opplæring eller hovudutval for kultur?
3. Hovudutvalsstruktur utan tannhelseområdet, men med opning for etablering av eige helse- og sosialutval dersom nye helse- og sosialoppgåver vert overførte frå staten i tråd med ekspertutvalet si innstilling?
4. Nye politikkområde synleggjort i hovudutval for næring?
5. Endringar i høve intensjonsplanen sine føringar og krav til ny handsaming i fylkestinga?
6. Skal møtet i fellesnemnda, 4.mai 2018, handsame spørsmålet om politisk organisering, og eventuelt på kva måte?